

Hogy elveri az eső.

...

*Piros riasztás. Előre jelezték.
Mégsem vette komolyan senki.
Én sem.*

...

*Fújják le, aztán százezrek
dühöngjenek
Egy vakriasztás miatt? Nem
csekély rizikó.
Legfeljebb bőrig ázunk.*

...

Te hol voltál?

*A tömeggel sodródtam a Vigadó
elé.
Később egy kapualjban
Tapadtam a falhoz krétafehér
képpel.*

*Még semmi. De psszt!... A szél-
csengő*

*Bolondult meg először; tudtam,
ez orkán,*

*Nem hétköznapi felhőszakadás.
Kezdetben semmit sem lehetett
látni.*

*Esőfelhő takarta a várost, a
hajókat.*

*Miközben a szél viharossá
fokozódott,*

...

*Egészen meghökkentő volt az
egész.*

*Olyan brutális erővel csapott le
ránk:*

...

*Hatalmas szél kerekedett,
Százhusz kilométer per óra kábé,
Arcunkba vágta a jeget
Vagy micsodát. Mindenki
üvöltött, sikított."*

Ennyi ízelítőül a mintegy 200 soros viharjelentésből, hátha a kollégáknak kedve támad megnézni vagy elolvasni a darabot. Érdemes. Nemcsak a viharleírás, de a társadalom-jellemzés miatt is, bár ez már nem a mi szakterületünk. A darab két dolgot remekül ragad meg az augusztus 20-i viharral kapcsolatban. A váratlanságát (itt nem a szolgálatot teljesítő vihar- és veszélyjelző kollégákra gondolok) és a vihar alatti és utáni döbbenetet.

A színházi ajánlason túl, még egy gondolat a „Vihar”-ról. Ez már nem a színikritika része. A 2006. augusztus 20-i vihar vízvázalató a magyar meteorológia történetében. Attól a naptól már a laikusok(?) is elhiszik, hogy Magyarországon is bekövetkezhet katasztrófális időjá-

rási helyzet, s hogy érdemes komolyan odafigyelni a viharjelzésre. Is. A meteorológus, aki átélte a 2006. augusztus 20-i vihart, sokkal érzékenyebb a viharra, de arra a Szent István napi ég- és mennydörgésre nemcsak akkor, de két-három évvel utána is. S ez a darab híret viszi annak a bizonyos augusztus 20-i viharnak távoli éveibe, évtizedekbe, s ha máshol nem, talán a kritikai kiadásokban legalább egy csillagos megjegyzés erejéig ott lesz majd, hogy volt egyszer Pesten egy vihar, s volt egyszer egy piros riasztás, amire már csak utólag figyeltek oda.

S végül néhány viharral foglalkozó mű a világirodalomból, természetesen a teljesség igénye nélkül:

Shakespeare Vilmos: Lear király
Shakespeare Vilmos: Macbeth
Shakespeare Vilmos: Vihar
Szophoklész: Antigoné
Stoppard Tamás: Rosencrantz és Guildenstern halott
Osztrovszkij Sándor: A vihar
Sütő András: Advent a Hargitán
Babits Mihály: A második ének (3. rész. A ciklon)
Szomorú Dezső: Péntek este.

Dunkel Zoltán

Természetes idő-jövendölések

Az időjárás, mint alapvető természeti jelenség mindig foglalkoztatta az embereket. Ennek évszázadokig visszamenően írásos nyomai is megmaradtak. Az alábbi kis összeállítás a Vasárnapi Újság 1867. január 20-i számából származik (a szerk.)

A rossz időről

Ember és állat egyaránt érzékeny a légkör sűrűségében, nedvességében, hőmérsékletében és villanyosságában történő változások iránt. A rossz idő közelgetésekor a köszvényben, régi sebekben és a tyúkszemekben megújulnak a fájdalmak. Az ember levertséget, bágyadságot érez; igen sok ember elálmosodik. A szarvasmarha, különösen a tehén, csordából haza indul, fedél alá megy, midőn a tiszta égen alig látszik egy kis felhő. A samár bög és nyughatatlan; a kutya, macska kedvetlenek s rejtekhelyeikre vonulnak.

A vízi madarak lábaikon ágaskodnak, szárnyaikat csattogtatják, sikoltoznak, s örvendeni látszanak. A fecskék alant járnak, a tyúkok és verebek porban fürdenek; a kakasok szokatlan órákban és gyakran kukorékolnak; a galambok gyorsan a

légbe emelkednek, szokatlan magasságba. A száraz pók csak rövid szájakat bocsát. Méhek és hangyák nagyon hemzsegek, s aztán elbújnak.

Ami pedig a növényeket illeti, ilyenkor: a háromlevelű fű (lóhere) levelei összehúzódnak, a déliglátók, convolvulusok (borzas szulák), s fészkesek mint számártövis (carduusok) s több más kerti virágok összecsucodnak; többféle mohák szárai összezsugorodnak.

Az élettelen testeknél pedig azon változásokat tapasztaljuk, hogy p. o. a konyhasó és salétrom, aztán más testek is megnedvesednek, a faeszkozók, ajtó és ablakrámak felpuffadnak. A távoli hangokat jobban halljuk, mert a nedves lég jobb hangvezető. A füst csípősebb; a tűz a kandallóban gyengén ég, lángja kékes; a korom hull a keményből s a füst nem emelkedik fel egyenesen, hanem többé-kevésbé lecsapódik.

És mindez azért, hogy az addig tiszta, híg levegő gőzökkel, párakkal telik meg, melyek megelőzik a felhőket – s így az időváltozást biztosan lehet várni.

**Közreadja: Kovács Győző
Veszprém**